

Güler Zere

Prof. Dr. Kenan Demirkol

Güler Zere ağız içi bir kanserden dolayı ameliyat olan ancak hastalığı tekrarladığı için ışın tedavisi ve kemoterapi uygulanması gerektiği için bir süredir Çukurova Üniversitesi Balcalı Araştırma Hastanesi mahkum koğuşunda kalan bir tutukludur. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı'nın verdiği bir rapora göre tutukluluk koşullarında tedavisi iyi sonuç vermeyecektir. Bu nedenle Güler Zere'nin ailesi ve avukatları tedavisi bitene kadar infaz erteleme kararı alınmasını istiyorlar.

Güler Zere yasa dışı bir örgüt üyesi olma suçundan müebbet hapis cezası almış, 14 yıldan beri hapisanede ceza çekmektedir.

Suç bireyseldir. Hukuk hep bunu vurgular. Ancak insanlar tek başlarına dağlarda yaşamadığına göre, bir toplumsal yaşantı sürdüğüne göre, her suçta az veya çok toplumun da katkısı vardır. Toplum suça fiilen iştirak etmemişse bile suçun önlenmesi için de bir şey yapmamaktadır. Bu nedenle suç hem adli hem de sosyolojik bir olaydır. Suçu ve ilgili suça verilecek cezayı kanunlar tanımlar. Ancak suçun sadece adli bir olay olmamasından dolayı hâkimlerin çok geniş takdir yetkileri vardır. Sadece yasada yazılanlarla sınırlı bir yargılama öngörülseydi hâkim yerine 500 Lira'lık bir bilgisayar koyardınız. Bilgisayara tüm kanıtları ve bilirkişi raporlarını verirsiniz, o da size 1-2 saniyede ilgili cezayı keser. 500 Lira'lık bilgisayar yerine yıllarca dirsek çürütmüş, gece, gündüz okumuş, kendini yetiştirmiş maddi hiçbir ölçütle ölçülemeyecek bir hâkim mahkemenin başkanlığını yaptığına göre suç ve ceza hakkında karar verirken sadece yazılı kanun metinlerine bağlı kalması beklenemez, beklenmemelidir. İşte suçun sosyolojik, psikolojik tarafı burada ağır basıyor. Yasa maddeleri yanı sıra bu unsurları da değerlendiren hâkim suçu belirler ve ilgili cezayı takdir hakkını kullanarak verir.

Güler Zere'de bu süreçlerden geçmiş ve mahkûm olmuş. Toplum açısından suç-ceza ilişkisi burada biter. İlgili kişi artık bir mahkûmdur.

Her insanın olduğu gibi mahkûmların da bazı hakları vardır. Bunların başında da hastalanma durumunda tıbbın emrettiği en iyi tedaviyi alma hakkı gelir. Bu hak tüm hukuk kitaplarında tanındığı gibi ahlaki tüm değerler açısından da bunun böyle olması gerekir. Ama kişi şu suçu işlemiş veya bilmem ne suçunu işlemiş. Bunların

hiçbir önemi yoktur. **Tutukluya tıbbın emrettiği en iyi tedaviyi uygulamamak, yasalarla kaldırılmış olan idam cezasının fiilen uygulanması anlamını taşır.**

Türkiye işte bu gerçeğe yüzleşmek durumundadır. Güler Zere gibi hak ettiği tedaviyi alamayan onlarca tutuklu var hapishanelerde, birer, birer ölüyorlar. Adalet Bakanlığı sadece seyrediyor. Her türlü değer yozlaşması yanında vicdan yozlaşması da yaşanıyor. Toplum da bundan nasibini alıyor.

Yozlaşmanın sonu yok olmaktır. Değerlerimize dört elle sarılmazsak yok oluruz. Değerlerin başında da insan olmak gelir. İnsanlığımızı yitirmediğimizi kanıtlamanın zamanıdır bugün. Çocuklar, yaşlılar nasıl bizim insanlarımızı tutuklular da bu toprakların insanı. Kaldı ki başka toprakların insanları da olsalar, haklarının çiğnenmesi bizi huzursuz etmelidir. Lütfen Güler Zere ve benzer şekilde tedavileri aksayan tüm tutuklulara sahip çıkalım. Unutmayalım, cezalandırmak başka bir şey, ölüme terk etmek bambaşka bir şey.